

<https://www.printo.it/pediatric-rheumatology/PL/intro>

Leczenie Farmakologiczne

Wersja 2016

6. Cyklofosfamid

6.1 Opis

Cyklofosfamid to lek immunosupresyjny, który zmniejsza stan zapalny i ogranicza działanie układu odpornościowego. Lek ten działa poprzez ograniczanie namnażania się komórek, zmieniając syntezę DNA, i dlatego jest on szczególnie aktywny w komórkach takich, jak komórki krwi, włosów i wyściółki jelit, które rozmnażają się bardzo aktywnie (komórki muszą wytworzyć nowe DNA, by się rozmnożyć). Najbardziej dotknięte działaniem cyklofosfamidu są krwinki białe, znane jako limfocyty, a zmiana ich funkcji i liczby wyjaśnia tłumienie odpowiedzi immunologicznej. Cyklofosfamid został wprowadzony w celu leczenia pewnych form raka. W chorobach reumatologicznych, w których jest stosowany w terapii przerywanej, powoduje mniej działań niepożądanych niż u pacjentów chorych na raka.

6.2 Dawkowanie/sposób podania

Cyklofosfamid podaje się doustnie (1–2 mg na kilogram masy ciała na dzień) lub częściej dożylnie (zwykle w comiesięcznych pulsach wynoszących 0,5–1,0 g na metr kwadratowy przez 6 miesięcy, a następnie 2 pulsy co 3 miesiące albo alternatywnie dawki po 500 mg na metr kwadratowy co 2 tygodnie łącznie w 6 wlewach).

6.3 Działania niepożądane

Cyklofosfamid to lek, który znacznie zmniejsza odporność i wywołuje kilka działań niepożądanych, które wymagają dokładnego

---

monitorowania laboratoryjnego. Najczęstsze z nich to nudności i wymioty. Zdarza się odwracalne przerzedzenie włosów. Może nastąpić nadmierny spadek liczby krwinek białych albo płytek krwi, co będzie wymagało dostosowania dawki albo tymczasowego zaprzestania przyjmowania leku. Mogą wystąpić zmiany w pęcherzu moczowym (krew w moczu), ale zdarzają się one znacznie częściej przy codziennym leczeniu doustnym niż przy comiesięcznych wlewach dożylnych. Tego problemu można uniknąć, pijąc duże ilości wody. Po wstrzyknięciach dożylnych zazwyczaj podaje się duże ilości płynów, aby wypłukać cyklofosfamid z organizmu. Długoterminowe leczenie grozi zaburzeniami płodności i zwiększoną zapadalnością na raka; ryzyko wystąpienia tych powikłań zależy od łącznej dawki leku przyjętej przez pacjenta na przestrzeni lat. Cyklofosfamid obniża odporność, przez co zwiększa ryzyko wystąpienia infekcji, szczególnie jeśli podaje się go w połączeniu z innymi środkami, które wpływają na odporność, takimi jak duże dawki kortykosteroidów.

6.4 Główne wskazania w chorobach reumatycznych wieku rozwojowego

Młodzieńczy toczeń rumieniowaty układowy.
Niektóre układowe zapalenia naczyń.